

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВДЕННО-СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

31.01.2023

м. Дніпро

№54/7-р/к
Справа № 54/38-22

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Комунальне підприємство «Дружелюбівський сількомунгосп» було визначено виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської ради не на конкурсних засадах Матвіївською сільською радою [*інформація, доступ до якої обмежено*] рішенням від 22.04.2021 № 58.

В свою чергу Виконавчим комітетом Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*] станом на дату прийняття рішення так і не було проведено конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради.

За результатами розгляду справи № 54/38-22 адміністративна колегія Відділення визнала

дії Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*], які полягають у визначенні рішенням від 22.04.2021 № 58 «Про визначення виконавця послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради» комунального підприємства «Дружелюбівський сількомунгосп» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради не на конкурсних засадах, - антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, що є порушенням частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- бездіяльність виконавчого комітету Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*], яка полягає у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради, - антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, що є порушенням частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідачів зобов'язано у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 54/38-22 про порушення Матвіївською сільською радою [*інформація, доступ до якої обмежено*] та виконавчим комітетом Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*] законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (надалі – Закон) та подання Відділу досліджень і розслідувань в Запорізькій області Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 22.12.2022 № 54-03/153п,

ВСТАНОВИЛА:**1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ**

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 25.10.2022 № 54/44-рп/к розпочато розгляд справи № 54/38-22:
 - за ознаками вчинення Матвіївською сільською радою [інформація, доступ до якої обмежено] порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що призвели до недопущення конкуренції на регіональному ринку послуг з вивезення побутових відходів, у зв'язку з визначенням в квітні 2021 року виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів не на конкурсних засадах
 - за ознаками вчинення виконавчим комітетом Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, що можуть призвести до недопущення конкуренції на регіональному ринку послуг з вивезення побутових відходів, у зв'язку з бездіяльністю, яка полягає у непроведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (2) Листом Відділення від 26.10.2022 № 54-02/2044 на адресу Виконавчого комітету Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 25.10.2022 № 54/44-рп/к про початок розгляду справи № 54/38-22, який отримано 27.10.2022.
- (3) Листом Відділення від 26.10.2022 № 54-02/2048 на адресу Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] надіслано копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 25.10.2022 № 54/44-рп/к про початок розгляду справи № 54/38-22, який отримано 27.10.2022.
- (4) Відділенням отримано від Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] відповідь (від 30.08.2022 № 02-01-20/1534) на лист Відділення про надання інформації від 17.08.2022 № 54-02/1894.
- (5) На адресу Виконавчого комітету Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] направлено лист про надання інформації від 05.10.2022 № 54-02/1894 та отримано відповідь від 27.10.2022 № 02-01-20/1943.
- (6) Листом від 22.12.2022 № № 54-02/2482 на адресу Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] надіслано копію Подання з попередніми висновками у справі від 22.12.2022 № 54-03/153п.
- (7) Листом від 22.12.2022 № № 54-02/2483 на адресу виконавчого комітету Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] надіслано копію подання з попередніми висновками у справі від 22.12.2022 № 54-03/153п.
- (8) Матвіївська сільська рада [інформація, доступ до якої обмежено] листом від 16.01.2023 № 0201-20/2612 надала Відділенню відповідь на подання з попередніми висновками.
- (9) Виконавчий комітет Матвіївської сільської ради [інформація, доступ до якої обмежено] листом від 16.01.2023 № 02-01-20/2611 надав Відділенню відповідь на подання попередніми висновками

2. ВІДПОВІДАЧІ

- (10) **Матвіївська сільська рада** [інформація, доступ до якої обмежено] [далі – Матвіївська сільська рада].
- (11) Згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб –

підприємців та громадських формувань [*інформація, доступ до якої обмежено*].

- (12) **Виконавчий комітет Матвіївської сільської ради** [*інформація, доступ до якої обмежено*] [далі – Виконавчий комітет].
- (13) Згідно з витягом з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань [*інформація, доступ до якої обмежено*].
- (14) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (15) Статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами;
- (16) Згідно із статтею 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради.
- (17) Таким чином, Матвіївська сільська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє Матвіївську сільську територіальну громаду у [*інформація, доступ до якої обмежено*], здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює права суб'єкта комунальної власності.
- (18) Відповідно до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Виконавчий комітет є підконтрольним і підзвітним Матвіївській сільській раді.
- (19) Згідно із статтею 6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», первинним суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста. Територіальні громади в порядку, встановленому законом, можуть об'єднуватися в одну сільську, селищну, міську територіальну громаду, утворювати єдині органи місцевого самоврядування та обирати відповідно сільського, селищного, міського голову.
- (20) Відповідно до [*інформація, доступ до якої обмежено*].
- (21) Як орган місцевого самоврядування, Матвіївська сільська рада та Виконавчий комітет є суб'єктами відносин, що регулюються законодавством про захист економічної конкуренції.

3. Опис ринку, на якому відбулося недопущення конкуренції

- (22) Об'єктами дослідження є: послуга з вивезення твердих побутових відходів та суб'єкти господарювання, які здійснюють господарську діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів..
- (23) Товарними межами ринку є послуги з вивезення твердих побутових відходів, для яких не є взаємозамінними інші види послуг, оскільки споживачі послуг з вивезення твердих побутових відходів не можуть обрати на заміну інші послуги.
- (24) Територіальними (географічними) межами ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів є територія населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади.
- (25) Часовими межами ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів визначено: період квітень 2021 року – січень 2023 року.
- (26) Потенційними конкурентами на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів є суб'єкти господарювання, які мають відповідну матеріально-технічну базу, технології, але з певних причин не реалізують ці можливості. Зокрема, до такої бази належать спеціалізований автотранспорт для збору, вивезення твердих побутових відходів, контрольний-технічний пункт для забезпечення щоденного контролю за

технічним станом транспортних засобів, виконання регламентних робіт з технічного обслуговування та ремонту спеціально обладнаних транспортних засобів, підтримання в належному санітарному стані спеціально обладнаних транспортних засобів.

- (27) Потенційними конкурентами можуть вважатися суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами; які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги», та які можуть вступити на ринок з метою надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами та мають бажання взяти участь у конкурсі з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів.
- (28) Послуги з вивезення твердих побутових відходів у межах певних населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади надавали:
- в період січня – квітня 2021 року:
- комунальне підприємство «Дружелюбівський сількомунгосп» [інформація, доступ до якої обмежено] (далі – КП «Дружелюбівський СКГ»),
 - комунальне підприємство «Матвіївський сількомунгосп» [інформація, доступ до якої обмежено] (далі – КП «Матвіївський СКГ»),
 - комунальне підприємство КП «Кам'яний сількомунгосп [інформація, доступ до якої обмежено]» [інформація, доступ до якої обмежено] (далі – КП «Кам'яний СКГ»); КП «Кам'яний СКГ» з 26.07.2021 перебуває в стані припинення в результаті його ліквідації, згідно з рішенням засновника про припинення підприємства, про що зроблено запис в ЄДР 1000831100020000177 [інформація, доступ до якої обмежено],
- в період травня 2021 року – січня 2023 року:
- КП «Дружелюбівський СКГ».
- (29) Крім того, за інформацією Департаменту житлово-комунального господарства та будівництва [інформація, доступ до якої обмежено] державної адміністрації (лист вх. від 16.11.2022 № 01-15/489) в період січень 2021 року – лютий 2022 року господарську діяльність на ринку послуг з вивезення побутових відходів в межах [інформація, доступ до якої обмежено] здійснювало 65 суб'єктів господарювання, з них 14 суб'єктів господарювання приватної форми власності, зокрема:
- товариство з обмеженою відповідальністю «Екотехнологічна компанія «Гранік» [інформація, доступ до якої обмежено] (далі – ТОВ «ЕК «Гранік»),
 - товариство з обмеженою відповідальністю «ВЕЛЬТУМ – [інформація, доступ до якої обмежено]
- (30) Тобто, деякі з цих суб'єктів господарювання могли би бути потенційними учасниками конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів та, у разі перемоги, надавати свої послуги споживачам Матвіївської сільської територіальної громади.
- (31) За результатами опитування ТОВ «ЕК «Гранік» та ТОВ «ВЕЛЬТУМ-[інформація, доступ до якої обмежено]», які здійснюють діяльність на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах [інформація, доступ до якої обмежено], зазначені суб'єкти господарювання підтвердили можливість надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами мешканцям територіальних громад, розташованих в [інформація, доступ до якої обмежено], в територіальних межах якого розташована і Матвіївська сільська територіальна громада.
- (32) Так, ТОВ «ЕК «Гранік» листом від 13.10.2022 № 81 зазначило, що здійснює господарську діяльність в наступних територіальних межах (населених пунктах) [інформація, доступ до якої обмежено], та прийняло б участь у конкурсі з визначення

виконавця послуг з вивезення побутових відходів, у разі його оголошення органами місцевого самоврядування.

- (33) ТОВ «ВЕЛЬТУМ-[інформація, доступ до якої обмежено]» листом від 13.10.2022 № 670 повідомило, що надає послуги з вивезення твердих побутових відходів на території, зокрема населених пунктів [інформація, доступ до якої обмежено]. У разі оголошення органами місцевого самоврядування [інформація, доступ до якої обмежено] конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів ТОВ «ВЕЛЬТУМ-[інформація, доступ до якої обмежено]» прийматиме участь у даному конкурсі. Виробничі потужності ТОВ «ВЕЛЬТУМ-[інформація, доступ до якої обмежено]» дозволяють надавати послуги з вивезення побутових відходів на всій території [інформація, доступ до якої обмежено].
- (34) КП «Дружелюбівський СКГ», КП «Матвіївський СКГ» та інші суб'єкти господарювання – потенційні конкуренти, які здійснюють діяльність у сфері поводження з твердими побутовими відходами у населених пунктах та районах, близько розташованих до території Матвіївської сільської територіальної громади, можуть бути потенційними учасниками конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади, представництво інтересів якої здійснює Матвіївської сільська рада.
- (35) Споживачами (покупцями) послуг з вивезення твердих побутових відходів в межах Матвіївської сільської територіальної громади є населення, бюджетні установи та інші споживачі.
- (36) Бар'єрами вступу на ринок послуг з вивезення твердих побутових відходів є, зокрема:
- адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на певній території населеного пункту, який проводиться один раз на 5 років;
 - значні фінансові витрати на придбання спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення твердих побутових відходів або необхідність укладання договору оренди такого транспортного засобу;
 - значні фінансові витрати на придбання (оренду) контрольно-технічного пункту для забезпечення щоденного контролю за технічним станом транспортних засобів власними силами, виконання регламентних робіт з технічного обслуговування, ремонту та санітарної обробки спеціально обладнаних транспортних засобів.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (37) Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (38) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (39) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (40) Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл,

селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

- (41) Згідно із пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в редакції, що діяла до 01.05.2021, виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради вирішувались питання з визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (42) Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» № 1060-IX від 03.12.2020, який набув чинності 01.05.2021 (далі – Закон № 1060-IX), були внесені зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», зокрема, пункт 55 частини першої статті 26 виключено та внесено зміни до пункту "а" статті 30 цього Закону.
- (43) Відповідно до підпункту 6 пункту "а" частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (із змінами, внесеними Законом № 1060-IX) до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань поводження з побутовими відходами, знешкодження та захоронення трупів тварин.
- (44) Крім того, до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (підпункт 23 пункту "а" частини першої статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» із змінами, внесеними Законом № 1060-IX).
- (45) Статтею 1 Закону України «Про відходи», зокрема визначено, що:
- відходи - будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворилися у процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості і не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення (абзац другий статті 1);
 - поводження з відходами - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення (абзац п'ятий статті 1);
 - побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення (абзац двадцять третій статті 1);
 - тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням (абзац двадцять четвертий статті 1);
 - послуги з вивезення побутових відходів - збирання, зберігання та перевезення побутових відходів, що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування (абзац двадцять шостий статті 1).
- (46) Основними завданнями законодавства про відходи, відповідно до положень статті 3 Закону України «Про відходи», є: визначення основних принципів державної політики у сфері поводження з відходами; правове регулювання відносин щодо діяльності у

сфері поводження з відходами; визначення основних умов, вимог і правил щодо екологічно безпечного поводження з відходами, а також системи заходів, пов'язаних з організаційно-економічним стимулюванням ресурсозбереження; забезпечення мінімального утворення відходів, розширення їх використання у господарській діяльності, запобігання шкідливому впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини.

- (47) Відповідно до вимог статті 35-1 Закону України «Про відходи», зокрема:
- виконавця послуг з вивезення побутових відходів визначає орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
 - виконавець послуг з вивезення побутових відходів укладає договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами із споживачами.
- (48) Згідно з абзацом першим пункту 3 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318), послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (49) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (далі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (50) Відповідно Порядку:
- учасниками конкурсу можуть бути суб'єкти господарювання, установчими документами яких передбачено провадження діяльності у сфері поводження з побутовими відходами, та які можуть забезпечити виконання обов'язків, визначених у частині другій статті 8 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 09.11.2017 № 2189-VIII, що набрав чинності 01.05.2019 (пункт 3 Порядку);
 - підготовка та проведення конкурсу забезпечується **організатором конкурсу** - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою держадміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад» (пункт 4 Порядку);
 - для проведення конкурсу **організатор конкурсу** готує конкурсну документацію, яка повинна містити певну інформацію (пункт 5 Порядку);
 - **організатор конкурсу** утворює комісію, до складу якої входять на паритетних засадах представники організатора конкурсу, територіального органу Держпродспоживслужби, підприємств, установ та організацій, що виробляють, виконують та/або надають житлово-комунальні послуги, а також (за їх згодою) органів місцевого самоврядування, органів виконавчої влади, власників (їх об'єднань) або наймачів, користувачів, у тому числі орендарів розміщених у межах певної території житлових приміщень, земельних ділянок, які не пізніше ніж за три дні до закінчення строку подання конкурсних пропозицій дали свою згоду бути членами конкурсної комісії (пункт 6 Порядку).
- (51) Отже, відповідно до Порядку **організатор конкурсу**, зокрема виконавчий орган сільської ради має забезпечити підготовку та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного

пункту.

- (52) Відповідно до пункту 28 Порядку переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.
- (53) Згідно з пунктом 30 Порядку, **організатор конкурсу** протягом не більш як п'яти робочих днів з дня проведення конкурсу вводить у дію відповідним актом, який оприлюднює на своєму офіційному вебсайті, рішення конкурсної комісії щодо визначення переможця конкурсу на певній території населеного пункту, межі якої були визначені умовами конкурсу, та зазначає строк, протягом якого виконавець має право надавати такі послуги, але не менш як п'ять років.
- У разі коли в конкурсі взяв участь тільки один учасник і його пропозицію не було відхилено, строк, на який він визначається виконавцем послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту, повинен становити 12 місяців, після чого організовується і проводиться новий конкурс.
- (54) Пунктом 31 Порядку визначено, що з переможцем конкурсу протягом десяти календарних днів після прийняття конкурсною комісією рішення укладається договір на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (55) Отже, чинним законодавством України передбачено процедуру визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів на певній території на конкурсних засадах.
- (56) Конкурс, по своїй суті - це конкурентний спосіб надання права на вивезення побутових відходів. Основною метою проведення таких конкурсів є розвиток конкуренції та вибір на конкурсних засадах виконавців відповідних послуг, які спроможні забезпечувати належну якість обслуговування споживачів.
- (57) Таким чином, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринках послуг з вивезення побутових відходів, визначаючи у порядку, встановленому законодавством, на конкурсних засадах виконавців таких послуг.

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧІВ

5.1. Антиконтурентні дії Відповідачів

- (58) За результатами здійсненого державного контролю за дотриманням органами місцевого самоврядування законодавства про захист економічної конкуренції у сфері поводження з побутовими відходами встановлено наступне.
- (59) До травня 2021 року послуги з вивезення твердих побутових відходів в населених пунктах Матвіївської сільської територіальної громади надавали:
- КП «Дружелюбівський СКГ» – в [інформація, доступ до якої обмежено],
 - КП «Матвіївський СКГ» - в [інформація, доступ до якої обмежено]
 - КП «Кам'яний СКГ» - в [інформація, доступ до якої обмежено].
- (60) В лютому 2021 року Виконавчим комітетом було прийнято рішення від 12.02.2021 № 16 «Про проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів та затвердження Положення про порядок проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів» (далі – Рішення від 12.02.2021 № 16). Згідно з Рішенням від 12.02.2021 № 16, Виконавчим комітетом було вирішено:
- затвердити Положення про порядок проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради (далі – Положення про порядок проведення конкурсу)
 - провести конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових

- відходів на території Матвіївської сільської ради (далі – Конкурс);
- утворити конкурсну комісію на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради (далі – Конкурсна комісія);
 - затвердити конкурсну документацію на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради (далі – Конкурсна документація).
- (61)** Проект вказаного рішення було внесено на розгляд на засіданні Виконавчого комітету директором КП «Дружелюбівський СКГ».
- (62)** Згідно з Конкурсною документацією:
- організатором Конкурсу є Виконавчий комітет (пункт 1),
 - кінцевий строк подання конкурсних пропозицій – 18.03.2021 до 9-00 (пункт 17),
 - час розкриття конвертів з конкурсними пропозиціями – 23.03.2021 об 11-00 (пункт 18).
- (63)** У встановлений Конкурсною документацією термін (18.03.2021 до 9-00) до організатора конкурсу – Виконавчого комітету не було подано жодної конкурсної пропозиції, при тому, що в означений період послуги з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади надавали три суб'єкти господарювання, в тому числі і КП «Дружелюбівський СКГ» - ініціатор прийняття Рішення від 12.02.2021 № 16.
- (64)** 23.03.2021 на засіданні конкурсної комісії по визначенню виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території сільської ради Конкурсна комісія вирішила: в зв'язку з неподанням (до 9 години 00 хвилин 18.03.2021) конкурсних пропозицій на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів та з метою недопущення засмічення території Матвіївської сільської ради,: запропонувати виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів - КП «Дружелюбівський СКГ» (Протокол засідання Конкурсної комісії від 23.03.2021 (далі – Протокол від 23.03.2021)).
- (65)** 21.04.2021 до сільського голови Матвіївської сільської ради звернулось КП «Дружелюбівський СКГ» (листом від 21.04.2021 № 01-14/60) з проханням розглянути на засіданні сесії сільської ради питання стосовно визначення КП «Дружелюбівський СКГ» виконавцем послуг зі збирання та вивезення твердих побутових відходів на території сільської ради, у зв'язку з тим, що на Конкурс не було подано жодної конкурсної пропозиції та з метою комплексного врегулювання питання поводження з побутовими відходами на території сільської ради, належного забезпечення інтересів споживачів щодо надання їм таких послуг належної якості.
- (66)** 22.04.2021 на восьмій сесії восьмого скликання Матвіївської сільської ради було прийнято рішення від 22.04.2021 № 58 «Про визначення виконавця послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради» (далі – Рішення від 22.04.2021 № 58). Згідно з Рішенням від 22.04.2021 № 58, Матвіївська сільська рада вирішила:
- Протокол від 23.03.2021 прийняти до відома;
 - визначити з 01.05.2021 виконавцем послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради КП «Дружелюбівський СКГ»;
 - КП «Дружелюбівський СКГ» підготувати розрахунок планового тарифу на послугу.
- (67)** Отже, з 01.05.2021 виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади є КП «Дружелюбівський СКГ».
- (68)** Проте, визначення КП «Дружелюбівський СКГ» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади відбулось з порушенням приписів законодавства у сфері поводження з побутовими відходами.

- (69) Так, пунктом 25 Порядку №1173 передбачено, що у разі неподання конкурсних пропозицій конкурс визнається таким, що не відбувся. При цьому, за пунктом 26 Порядку №1173 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.03.2019 № 318, чинної до 22.07.2022), у разі прийняття конкурсною комісією рішення про визнання конкурсу таким, що не відбувся, його організатор письмово повідомляє протягом трьох робочих днів з дня його прийняття всіх учасників конкурсу та організовує протягом десяти календарних днів підготовку нового конкурсу.
- (70) Аналогічні приписи щодо порядку організації нового конкурсу у випадку неподання конкурсних пропозицій містяться і в пунктах 4.8 та 4.9 Положення про порядок проведення конкурсу.
- (71) Враховуючи вищевикладене, оскільки на Конкурс не було подано жодної пропозиції, він повинен вважатись таким, що не відбувся.
- (72) При цьому, ще до прийняття Рішення від 22.04.2021 № 58 КП «Дружелюбівський СКГ» запропонувало себе в якості виконавця послуги з вивезення твердих побутових відходів.
- (73) Тобто, вказане підприємство виступило як потенційний учасник ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів, вступити на який воно може тільки через проходження конкурсної процедури та здійснювати діяльність на цьому ринку впродовж або 12 місяців (у разі надання однієї конкурсної пропозиції), або не менше як 5 років (у разі надання 2 чи більше конкурсних пропозицій та визначення його конкурсної пропозиції найкращою).
- (74) За таких обставин, організатор Конкурсу – Виконавчий комітет повинен був організувати підготовку та проведення нового конкурсу, за результатами якого і мав бути визначений виконавець послуги.
- (75) Однак, не дивлячись на це, КП «Дружелюбівський СКГ» було визначено Матвіївською сільською радою Рішенням від 22.04.2021 № 58 виконавцем послуги з вивезення твердих побутових відходів не на конкурсних засадах, що суперечило вимогам пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (в редакції, що діяла до 01.05.2021).
- (76) При цьому, КП «Дружелюбівський СКГ» станом на дату прийняття цього рішення надає послугу зі збирання та вивезення твердих побутових відходів як виконавець, визначений Рішенням від 22.04.2021 № 58 (відповідно до інформації сільського голови Матвіївської сільської ради від 30.08.2022 № 02-01-20/1534, від 27.10.2021 № 02-01-20/1943).
- (77) Тобто, в період квітень 2021 року - січень 2023 року Виконавчим комітетом не проводився конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської територіальної громади.
- (78) За поясненнями сільського голови (лист від 27.10.2021 № 02-01-20/1943):
- на дату надання інформації (тобто на 27.10.2022) Рішення від 22.04.2021 № 58 є чинним;
 - підготовка та проведення Виконавчим комітетом конкурсів на визначення виконавця послуг з 01.05.2021 по 01.10.2022 не організовувались у зв'язку з визначеним виконавцем*.
- * КП «Дружелюбівський СКГ» (згідно з Рішенням від 22.04.2021 № 58).
- (79) В обґрунтування підстав не проведення у вказаний період Конкурсу, в листі від 27.10.2021 № 02-01-20/1943 було зазначено, що Порядком №1173 та Положенням про порядок проведення конкурсу «... не передбачено проведення повторних конкурсів, коли були відсутні заяви на участь у попередньому конкурсі».
- (80) Разом з тим, такі пояснення спростовуються приписами пунктів 25 та 26 Порядку №1173 та пунктів 4.8 та 4.9 Положення про порядок проведення конкурсу.

- (81) Отже, всупереч вимогам Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи» та Порядку №1173, в межах території Матвіївської територіальної громади органами місцевого самоврядування не було запроваджено принципів державної політики у сфері поводження з відходами, а саме:
- (82) Матвіївською сільською радою Рішенням від 22.04.2021 № 58 визначено КП «Дружелюбівський СКГ» виконавцем послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради не на конкурсних засадах;
- (83) Виконавчим комітетом в період квітень 2021 року – січень 2023 року не вжито заходів щодо вирішення питання про визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської територіальної громади.

5.2. *Негативний вплив на конкуренцію*

- (84) Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (85) Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності, здійснення заходів щодо демонополізації економіки, фінансової, матеріально-технічної, інформаційної, консультативної та іншої підтримки суб'єктів господарювання, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління та контролю.
- (86) Згідно з частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (87) Отже, органи місцевого самоврядування повинні здійснювати заходи щодо створення та розвитку конкурентного середовища на ринку послуг з вивезення побутових відходів, визначаючи у порядку, встановленому законодавством на конкурсних засадах, виконавців послуг з вивезення побутових відходів.
- (88) Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (89) Не визначення, всупереч вимогам чинного законодавства, на конкурсних засадах юридичних осіб, які б здійснювали вивезення твердих побутових відходів на території населених пунктів Матвіївської сільської територіальної громади, є недопущенням певних осіб, які мали (мають) намір взяти участь у такому конкурсі, змагатися за право здійснення відповідної господарської діяльності на ринку послуг з вивезення побутових відходів.
- (90) Надання права здійснювати вивезення побутових відходів без участі у конкурсі звільняє суб'єктів господарювання від потреби пропонувати для здобуття права на надання такої послуги, кращі умови її надання, тобто використовувати власні досягнення для отримання переваг порівняно з іншими суб'єктами.
- (91) Застосування принципів конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки для органів виконавчої влади і місцевого самоврядування полягає у встановленні прозорих процедур проведення конкурсів, тендерів, з залученням якомога більшого кола учасників. Створення конкурентного середовища у сфері поводження з побутовими відходами у свою чергу призводить до активізації ринку, посилення конкуренції між суб'єктами господарювання та, як наслідок, до закупівлі товарів, робіт,

послуг найвищої якості за найнижчою ціною.

- (92) Заохочення конкуренції, як вирішального фактору розвитку ринкової економіки, є завданням державної конкурентної політики загалом. На виконання цього завдання мають бути спрямовані дії та рішення всіх органів державної влади, органів місцевого самоврядування та всіх державних установ. Однак, окремі державні органи та адміністративні інституції можуть встановлювати правила господарської поведінки з метою забезпечення галузевих чи регіональних інтересів, не враховуючи при цьому завдань конкурентної політики та вимог законодавства, які спрямовані на загальнодержавні інтереси країни.
- (93) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (94) Недопущення конкуренції - будь-яка ринкова поведінка, що заважає появі нової конкуренції або нових конкурентів. Джерелом нової конкуренції може бути створення нових ринків в результаті науково-технічних досліджень та розробок, поява нових товарів (послуг) або отримання потенційними конкурентами доступу до вже існуючих ринків, або розширення сфери діяльності існуючих конкурентів, наприклад, шляхом створення нових потужностей або більш повного використання існуючих виробничих потужностей, які не використовувалися раніше, або за рахунок збільшення обсягів реалізації товарів (послуг).
- (95) Недопущення стосується негативного впливу на потенційну конкуренцію, внаслідок чого вона не може стати реальною конкуренцією.
- (96) Нормами законодавства про захист економічної конкуренції не допускається негативний вплив органів місцевого самоврядування чи інших адміністративних інституцій на конкуренцію.
- (97) Вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (98) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (99) Таким чином, дії Матвіївської сільської ради, які полягають у визначенні рішенням від 22.04.2021 № 58 «Про визначення виконавця послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради» комунального підприємства «Дружелюбівський сількомунгосп» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради не на конкурсних засадах, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом третім статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначене частиною першою статті 15 цього Закону у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (100) Бездіяльність Виконавчого комітету, яка полягає у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів в період квітень

2021 року – січень 2023 року на території Матвіївської сільської територіальної громади, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом третім статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», визначеного частиною першою статті 15 цього Закону у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів..

6. Заперечення Відповідачів та їх спростування

- (101) На подання з попередніми висновками у справі, яке було надіслано Матвіївській сільській раді (листом від 22.12.2022 № № 54-02/2482) та Виконавчому комітету, (листом від 22.12.2022 № № 54-02/2483), Відповідачі направили до Відділення листи від 16.01.2023 № 0201-20/2612. (Матвіївська сільська рада) та від 16.01.2023 № 02-01-20/2611 (Виконавчий комітет), в яких було зазначено, що вони не мають заперечень.
- (102) Одночасно, Відповідачі повідомили про те, що зобов'язуються організувати та провести повторний конкурс з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів відповідно до законодавства.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення

- (103) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, а зауваженнями і поясненнями Відповідачів не спростовується висновок Відділення про те,
- дії Матвіївської сільської ради, які полягали у визначенні рішенням від 22.04.2021 № 58 комунального підприємства «Дружелюбівський сількомунгосп» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради не на конкурсних засадах, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.
 - бездіяльність Виконавчого комітету, яка полягає у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської територіальної громади, є антиконкурентними діями органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.
- (104) Такі дії Матвіївської сільської ради та Виконавчого комітету є антиконкурентними, передбачені частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та заборонені відповідно до частини третьої статті 15 зазначеного Закону.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Південно-східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*], які полягають у визначенні рішенням від 22.04.2021 № 58 «Про визначення виконавця послуг із збирання та вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради» комунального підприємства «Дружелюбівський сількомунгосп» виконавцем послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради не на

конкурсних засадах, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які призвели до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

2. Визнати бездіяльність виконавчого комітету Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*], яка полягає у не проведенні конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Матвіївської сільської ради, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування з боку які можуть призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

3. Зобов'язати Матвіївську сільську раду [*інформація, доступ до якої обмежено*] у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 1 резолютивної частини цього рішення.

4. Зобов'язати виконавчий комітет Матвіївської сільської ради [*інформація, доступ до якої обмежено*] у двомісячний термін з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене у пункті 2 резолютивної частини цього рішення,

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

Наталія ІГНАТЕНКО